

PANUN pakinoita

TIERNAPOIKIA. Se alkoi sitten, alkoi oikeastaan joku viikko takaperin ja jos nyt on mieli säilyttää hyvin kasvaneen ja kasvatetun vakavamielisen ja arvonsa ja asemansa tuntevan aikaihminen asenne, on sitä kestettävä vähintään Tapanin iltaan, mutta mieluummin loppiaisena yli. Ja kestettävä hymyillen. Beetlehemien näytelmä elää vanhassa Oulussa tieskuinkamonetta riemukauttaan, oikeata korkeasesonkia. Siltä se ainakin minusta tuntuu, mutta syyt tähän tuntumiseen voivat kyllä olla sellaiset, ettei niitä sivullinen täysin ymmärrä. Sivulliset — no jaa, kyllä ainakin sivunaapuri lastenkamarin oven takana ja alakertanaapuri kolmen huoneen ja keittön välittöman yhteenlasketun neliöpinta-alan alla ja lähimmät porrasnaapurit ja ja... Kyllä ne ja he ainakin tajuavat, mitä minä tarkoitan. Ja tällaisia pienostiernayhdyskuntia, joita hallitsee yksi kappale Herooteksia ja yksi kappale muriaanein kuninkaita ja joissa käsäynhaltijana toimii yksi kappale Knihtejä ja äänenvahvistajina yksi

kaksi kolme kappaletta apu-Herooteksia ja muriaanein kuninkaan matkijoita ja tulevia Knihtejä ja epäluokinen määrä mänkkejä, mahtaa olla yhdessä ja toisessa kivitallossa. Ne ovat vähän niinkuin uutta nämä kerrostalojen tiernapoikasakit, sillä näitä aikoja aikaisempina vuosina ja vuosikymmeninä tiernalla kulku kuului ikäänkuin itsestään selvänä asiana tyyppillisesti vanhaoululaisittain rakennettuihin kaupunginosiin ja puutalokortteleihin. Ihän viime aikoina on tiernapoikanäytelmä yleistymistään yleistyntynyt ja, niin oudolta kuin sanonta tuntuunkin, ikäänkuin kansanomaistunut leviämällä myös keskikaupunkipiireihin ja korkeisiin kivitalloihin, joissa aikaisemmin pikemminkin poikkeuksena kuin sääntönä asusti joku yksinäinen Hänen Yhäisyytensä Herootes, jolla oli kymppi laulussa ja säätyläisyydestään huolimatta kansansuosio. Koulut, koulujoulu, radiot, jopa ehken se tieteellinen tutkimustyökkin, jota nimenomaan Oulussa vaikka hiljaisuudessa tehdään tämän muinaisen mys-

teorian jäännöksen eri kerrostumien esille kaivamiseksi ja selvittämiseksi, ovat osaltaan lisänneet tiernapoikien suosiota.

Silloin kun se meillä alkoi, siitä oli oksat poissa. Tuossa tuokiossa oli sakkii omasta takaa koossa, sillä näin perhepiirissä voidaan sallia tyttöjäkin ainakin vt. knihteinä ja lähenpörittäjinä. Isopoika lauloi herooteesta ja pikkupoika tuntemattoman mustaksi muotoiltuna muriaania ja viivottimet ja suksisauvat ja patterinpuhdistusharjat kalskahtelivat vastakkain kuin sapelit konsanaan ja isän reservin upseerin rahoilla ja oikeuksilla aikanaan ostettu int.-M-paita päj. partiovyöllä vyöteltynä HKMn juhlapaitana ja äidin kultanauhareunuksinen musta pyhäesiliina kelpasi muriaanin viitaksi, naulalla yhteenlyödyt laudanpätkä tähdeksi. Mutta seuraavana päivänä alkoi kaikki nopeasti muuttua. Tyttölapset siirrettiin katsoomoon ja kuopuspoikakin menetti varsinaisen virkansa, vaikka saikin oikeuden käyttää kruunua vormua ja muita arvon merkkejä (se kai on sitä disponibilitteettiä, jota taitava hallitsija aina osaa käyttää hyväkseen kenenkään asemaa ja säätyä

silti loukkaamatta), ja naapurinpojan kanssa muodostettiin jonkinlainen sotilasliitto, joka pitkään harkinnan jälkeen päätti esittää naapuritalon parille pojalle hyökkäämättömyyssopimusta yhdistettynä keskinäiseen ystävyys- ja avunantosopimukseen ja jonkun ajastajan kuluuttua oli virat ilman ainakaan nähtävissä olleita ns. suurempia tappeluita jaettu ja taasen yksi uusi tiernapoikasakki perustettu.

Isä otettiin kiinni kadulta ja hänet vietiin Westerlundille, jossa ostettiin se Kokon Taunun keräämä ja Kaija-Paten oikein aito-oululaiseksi kehuma ja alkuperäiseksi todistama viijenkymppi vihkonen alkavia lauluharjoituksia varten, vaikka samalla vähän kaihomielellä katseltiin sitä Mussiikki-Fazerin väripainosta tiernapoikanäytelmästä, jonka on sovittanut senkin tuttu mies, Marvian Einari. Mutta se Einarin sovitus oli neljä kertaa kalliimpi niin että piti pyytää Patea ottamaan se pois paketista, kun eivät Herooteksen päivärahat riittäneet. Ajateltiin, että jos se sattuisi tulemaan arvostelijakappaleena.

Pojat ovat harjoitelleet niin, että rapninki sananmukaisesti on katosta tippunut. Äänet ovat

kirkastuneet ja kouliutuneet ja varusteet vahvistuneet. Pahvia ja vesiväriä ja kulta- ja hopeapaperia on kulunut paljon ja oikeaa kangastakin, ihan käytämätöntä, on tarvittu, mutta kyllä se sitten onkin tämä meidän sakkii eri komija! Lauuluharjoituksia on ollut varmaan tiheämmässä kuin Pohjan Laululla, mutta kumma se vain on, että tähän lauluun ei kyllästy. Kuinkahan monta juttuja jo olen kirjoittanut sen säästyksestä ja kuinkahan monesta päiväunesta olen havahtunut tajuamaan, että Knihti taas kerran lähti Peetlehemien Juuttaan maalle ja että muriaani lauloi liian ylhäältä tai hieman vierestä ja pakoitettiin ottamaan uudelleen — ilmeisesti miekalla uhaten.

Kun nyt se komisarjussetä vain ymmärtäisi korkeampaa musiikkia, olisi kaikki hyvin!

Näin thentyy joulutunnelma kodeissa ja kaduilla. Liikenne vilkastuu ja kadut liukastuvat entisestään ja kauppa käy ja sitä mukaa hyvämieli leviää. Mutta rauhoituttakoon kaikki hyvissä ajoin, jotta mahtuisi se ehta joulutunnelma sitten sille.

Panu